

Gan-Erdene Tsend

Far Away

Gan-Erdene Tsend er født i 1979 i Murun i Mongoliet, hvor han studerede kunst på Institute of Fine Arts i hovedstaden Ulaanbaatar (1996-01). Han er desuden uddannet på Kunstakademiet i Münster i Tyskland (2003-2010). Han bor og arbejder fortsat i Münster og har vundet flere priser for sin billedkunst.

Sanne Hvidt

Gan-Erdene Tsend - Far Away

Tsend arbejder primært med oliemaling og foretrækker at blande meget våd og tyk oliemaling med tørre farver, som han påfører lærrederne med pensler og spartel. Lyset og farvetonerne i hans værker er ganske særlig og vidner om kunstnerens unikke æstetiske sensibilitet. Selv peger han på inspirationen fra Monets maleri med dets lys af farver. Tsends figurative oliemalerier er umiddelbart smukke, poetiske og harmoniske, men tematiserer ofte i en melankolsk tone eksistentielle emner som erindring, længsel, tab og rodløshed.

De er malet i realistisk stil og motiverne er let genkendelige, men de efterlader beskueren med en masse stof til eftertanke, som krypterede spørgsmål beskueren selv må finde svaret på.

Galleri Brænderigården Horsens

Tsends malerier bærer netop præg af at være udspændt mellem to meget forskelligartede kulturer og den aktuelle udstilling FAR AWAY tematiserer den grundlæggende splittelse mellem kunstnerens opvækst i hjemlandet Mongoliet med dets distinkte endeløse slettelandskab og nomadiske kultur og hans nuværende liv i Tyskland. Selv om han ofte i portrætter benytter sin hustru, familie eller venner som modeller, ønsker han nærmere at skildre almene sociale strukturer og ”den generelle menneskelige civilisation.”

Han finder ny inspiration til sine værker på rejser til moderne metropoler, hvor han samler fotografisk dokumentation og arbejder med skitser. Flere af udstillingens værker viser glimt af New Yorks skyline eller Frihedsgudinden og skildrer subtilt i portrætterne det moderne menneskes grundlæggende splittelse.

Det dobbelte kulturelle tilhørsforhold er et tilbagevendende tema og vilkår for Tsends billedkunstneriske praksis, og flere af de udstillede malerier bærer titlen ZWEI WELTEN; to verdener.

Dualiteten mellem en ydre sanset og en indre erindret virkelighed, præger mange af Tsends værker. De synes at antyde, at vi simultant lever parallelt i to verdener; nu og her i en ydre sanselig virkelighed, men med hele vores erindrede baggrund, savn, tanker og fantasi som evig livsledsager. Han drømmer tit videre på sine værker om natten og arbejder oftest konceptuelt i serier.

Malerisk manifesteres dette med motiver som skildrer hjemlandet Mongoliet med dets karakteristiske endeløse, øde landskaber, græssletter befolket af vilde heste eller ridende nomadefolk til hest, der kontrasteres af serier af portrætter med storbyskylines, figurative fordoblinger og forskudte spejlinger, der bibringer et skær af mystik eller surrealistisk drømmelogik til værkerne.

Værkerne er åbne for fortolkning og ifølge Tsend må hver enkelt beskuer selv afgøre, ”om det er drømmen om et ønsket liv, nutiden eller fortiden, der er repræsenteret.”

Et karakteristisk træk ved Tsends værker er hans særlige brug af refleksioner, skygger og forskudte spejlinger. Spejlinger, der fordobler eller forvansker det spejlede, er et udtryk for det, kunstneren selv beskriver som uvirkeligheder og som giver værkerne et nærmest surrealistisk eller drømmeagtigt skær. Skikkelser dukker op eller fordufter i landskabets horisontale spejlinger i havet, vandpytter eller mere abstrakt i interiører, hvor gulve

forvandles til forvanskende spejle. I spejlingerne, der ofte synes at udgøre de egentlige portrætter, dukker personer eller bygninger op, der ikke anes i det spejlede motiv. Erindring, savn, drøm, tanker og fantasi synes at blande sig med de portrætterede personer, som i maleriet DANS, hvor en pige danser alene, men hvor hendes egen skygge ledsages af endnu en skyggefigur, der danser med og holder hendes hænder. Tsends værker balancerer alle subtilt mellem dualistiske poler af virkelighed og uvirkelighed, fortid og nutid, drøm og fantasi.

Som i den muntre forlystelse titlen på maleriet *KARUSSELL* refererer til, ses to personer i karrusellignende sæder, der svæver højt på himlen blandt skyerne uden jordforbindelse eller anden fast forankring. Det ellers frydefulde sug i maven ved en snurretur i karrusellen er her afløst af en mere faretruende og foruroligede fornemmelse. Tyngdekraften synes ophørt og værket viser endnu et aspekt af kunstnerens arbejde med uvirkeligheder. I horisonten anes Frihedsgudinden og værket rummer såvel politiske som eksistentielle udsagn om frihed og rodløshed. *"Tab og erindringer skaber også tvivl og frygt. Jeg beskæftiger mig også med dette. Jeg vil gerne dele alle disse emner med andre gennem mit kunstneriske arbejde."*

Udstillingens største maleri WATTWANDERER måler 170x220 cm og er motivisk beslægtet med KARUSSELL og benytter samme surrelle logik. Her er karussellsæderne imidlertid væk, og seks personer svæver frit og faretruende lavt over landskabet, fikseret i samme siddende positur, som var de fastspændt i en forlystelse. Nogle svæver parvis og rækker ud efter hinanden, men fremstår uden mulighed for at nå hinanden eller springe af i farten. Selv skyerne, der reflekteres i havoverfladen, synes faretruende nær landskabet og værket forener en let, poetisk drømmevision med noget nær et mareridt, hvis tidevand og tyngdekraft sætter ind.

De mennesketomme landskabsmalerier HEIMWEG og GURVAN SAIKHAN refererer både motivisk og gennem titlerne til Tsend's opvækst på landet i Mongoliet. GURVAN SAIKHAN betyder 'De tre skønheder', og er en af hovedattraktionerne i den sydlige del af Gobiørkenen, hvor Tsend voksede op.

Som nomadebarn opbyggede han et særligt forhold til naturen og landskabet, som ledsager og inspirerer hans kunst og livsanskuelse den dag i dag. Tsend beskriver de mange landskabsmalerier fra sit hjemland som en indre refleksion af erindringen: "Jeg maler en masse landskaber fra mit hjemland, det er mine barndomsminder. Det er ikke bestemte steder, det er min indre refleksion, mine oplevelser, mine minder." Ved første øjekast ser man blot en vej, eller en fjern, høj horisont, men ifølge kunstneren selv repræsenterer hver vej en personlighed.

Tsend betragter mennesket som tæt beslægtede med naturen, og man fornemmer ofte i mødet med hans værker en fællesmenneskelig længsel efter en større sammenhørighed med den natur, vi er en del af, men som den moderne civilisation har fjernet os fra.

Ligesom landskabet hos Tsend bærer en metaforisk eller symbolsk betydning, forholder det sig med de mange landskabsbilleder med heste. I Mongoliets udstrakte sletter finder man verdens ældste vildheste og menneskets særlige bånd til hesten har sit udspring netop her, hvor man tæmmede hesten for mere end 5000 år siden. Det mongolske imperium

blev opbygget på hesteryg og hesten er stadig helt uadskillelig fra hverdagslivet og traditionen i Mongoliet, hvor den nomadiske tradition i dag udgør tilværelsen for halvdelen af den mongolske befolkning. Som nomadebarn voksede Tsend bogstaveligt talt op på hesteryg og hesten var hans bedste ven. Måske forklarer det, hvorfor kunstneren selv beskriver sine hestebilleder som en slags familieportrætter eller slægtsbilleder: Menneskets udvikling og historie er ganske enkelt uadskillelig fra hestenes.

Det nære slægtskab og særlige sammenhørighed med hestene skildres i maleriet FRIENDS (se bagsiden), hvor en dreng med mongolske træk rider afsted over sletterne med to heste. Det er oplagt at anskue maleriet som netop et slags erindret selvportræt.

Index

Forside	Begegnungen, 100 x 120 cm
Side 5	Two Worlds #I, 150 x 100 cm
Side 6	Dance, 120 x 100 cm
Side 7	Karussell, 120 x 100 cm
Side 8	Wattwanderer, 170 x 220 cm
Side 9	Two Worlds #II, 100 x 80 cm
Side 10	Heimweg #1, 60 x 100 cm Gurvan Saikhan, 80 x 100 cm
Side 11	Untitled #I, 60 x 100 cm Untitled #II, 80 x 120 cm
Side 12	Two Worlds III, 120 x 100 cm Untitled III, 120 x 100 cm Bodol, 150 x 100 cm Untitled IV, 120 x 100 cm Critique, 130 x 150 cm
Side 13	Zwei Welten #2, 130 X 180
Side 14	Untitled V, 100 x 100 cm
Bagside	Friends, 100 x 90 cm

Kataloget er udgivet i anledning af separatudstillingen "Far Away" i februar 2020.
Forord og tekst til malerier af kunstformidler Sanne Birgitte Hvidt.
Copyright kunstneren og Galleri Brænderigården Horsens, 2020.

Galleri Brænderigården • Søndergårdsalle 1-3 • DK-8700 Horsens
Tlf. 4422 9500 • Info@gb-h.dk • www.gb-h.dk